

KIRJAAMISEN TUSKA?

Haasteet hoitotyön
kirjaamisessa ja
ratkaisuja pullonkauloihin

SISÄLTÖ

Johdanto	3
Kirjaaminen hoitotyössä	4
Laadukas kirjaaminen	5
Kirjaamisen pullonkaulat	6
Sitä mitä ei ole kirjattu, ei ole tehty	8
Kirjaamisen tulevaisuus	9
Mobiilikirjaamisen hyödyt	10

JOHDANTO

Hoitajien työ on kuormittavaa. **Jopa 44 % hoitajista ja kätilöistä** kokee stressin vaikuttavan heikentävästi heidän hyvinvointiinsa ja sitä kautta hoidon laatuun.

Tekemistä riittää, mutta aikaa ei. Työn mielekkyyttä vähentää myös karu totuus, että **vain 37 % työtehtävistä on suoraa potilashoitoa**. Pelkästään tiedon kirjaaminen vie kolmasosan työajasta.

Tutkimukset osoittavat, että potilaan vierellä tapahtuva sähköinen kirjaaminen voi tuoda aikasäästöjä ja parantaa hoidon laatua sekä potilasturvallisuutta.

LÄHTEET:

How saving nurses' time could lead to better patient care
RCN employment survey 2019

How much time do nurses have for patients? A longitudinal study quantifying hospital nurses' patterns of task time distribution and interactions with health professionals

The impact of an electronic patient bedside observation and handover system on clinical practice: mixed-methods evaluation

KIRJAAMINEN HOITOTYÖSSÄ - MITÄ JA MIKSI?

Hoitotyön kirjaamisen tärkein tehtävä on varmistaa potilaan laadukas hoito. Kirjaukset sisältävät oleelliset tiedot hoidon järjestämisestä, suunnittelusta, toteutuksesta sekä seurannasta.

LÄHTEET:

THL: Tiedonhallinta sosiaali- ja terveysalalla. Kirjaaminen.
Skhole: Hoitotyön kirjaaminen - hoitajan oikeus ja velvollisuus
Potilastiedon kirjaamisen yleisopas

LAADUKAS KIRJAAMINEN

Suomessa sähköisten potilastietojärjestelmien käyttöaste on ollut 100 % vuodesta 2007 lähtien. Sähköiset järjestelmät ovat mahdollistaneet potilastiedon entistä laadukkaamman kirjaamisen.

Tieto kirjataan ja tallennetaan rakenteisesti, yhteisesti sovittuja sääntöjä noudattaen.

Laadukas rakenteinen kirjaaminen

- ✓ sisältää täsmällisen tiedon hoitotoimenpiteistä
- ✓ helpottaa oleellisten potilastietojen tarkastelua
- ✓ mahdollistaa moniammatillisen työskentelyn
- ✓ edesauttaa hyvän hoidon toteutumista.

LÄHTEET:

THL: Terveydenhuollon sähköiset palvelut ja ammattilaistyökalut ovat lisääntyneet, mutta potilastietojärjestelmiä pitää vielä yhtenäistää.

Nursing documentation principles

Tieto- ja viestintäteknologian käyttö terveydenhuollossa vuonna 2020: Tilanne ja kehityksen suunta

Tutkimuksen mukaan hoitajien työajasta

35,3 %

kuluu kirjaamiseen.

KIRJAAMISEN PULLONKAULAT

Hoitotyö on luonteeltaan liikkuvaista ja vaihtelevaa.

Potilaita on paljon ja heitä hoidetaan yhden hoitajaksonkin aikana monessa eri paikassa.

Perinteiset sähköiset potilastietojärjestelmät ovat kuitenkin paikkaan sidottuja: potilastietoa tarkastellaan ja tallennetaan työasemalla. Hoitaja ei voi kantaa työasemaa mukanaan, mutta potilastietoihin pitäisi päästä käsiksi ja niitä pitäisi pystyä kirjaamaan mahdollisimman ajantasaisesti. Kiertokärryt tuovat helpotusta asiaan, mutta niiden kallis hinta ja suuri koko tuovat omat haasteensa.

LÄHTEET:

A 36-hospital time and motion study: how do medical-surgical nurses spend their time?
How much time do nurses have for patients? A longitudinal study quantifying hospital nurses' patterns of task time distribution and interactions with health professionals
Clinician of the Future: a 2022 report

Jos sähköinen kirjaaminen suoritetaan työasemalla esimerkiksi osaston kansliassa, hoitotilanteessa hoitajat joutuvat turvautumaan joko muistiinsa tai kynään ja paperiin sekä kulkemaan potilashuoneen ja kanslian väliä edestakaisin. Tähän kuluu aikaa.

Koska paperille tai muistiin kirjattu tieto pitää vielä erikseen siirtää potilastietojärjestelmään, mittaushetken ja tiedon kirjaamisen välillä on tilanteesta riippuen minuuttien tai pahimmillaan tuntien viive. Tänä aikana muilla ammattilaisilla, kuten hoitajakollegoilla tai lääkäreillä, ei ole ajantasaista tietoa potilaan tilanteesta. Viiveen takia potilaan tarvitseman hoidon aloitus voi viivästyä ja hänen tilansa voi heiketä kenenkään huomaamatta.

Ainoastaan

42 %

hoitajista kokee, että heillä on tarpeeksi aikaa tarjota hyvää hoitoa potilaille.

LÄHTEET:

A 36-hospital time and motion study: how do medical-surgical nurses spend their time?

How much time do nurses have for patients? A longitudinal study quantifying hospital nurses' patterns of task time distribution and interactions with health professionals

Clinician of the Future: a 2022 report

Kirjaamatta jättäminen ei ainoastaan heikennä potilaan hoitoa vaan tekee myös sairaanhoitajista haavoittuvaisempia oikeudellisiin väittämiin. Hoitotyössä pätee periaate: sitä mitä ei ole kirjattu, ei ole tehty.

SITÄ MITÄ EI OLE KIRJATTU, EI OLE TEHTY

Vaikka rakenteisen kirjaamisen hyödyt tiedostetaan, hoitotyön kirjaamisessa on yhä puutteita. Moninkertaisen kirjaamisen työläys ja siihen kuluva aika voivat johtaa riittämättömään kirjaamiseen.

Standardit alittavan kirjaamisen on tutkittu johtavan potilaiden pitkittyneisiin sairaalajaksoihin ja jopa lisääntyneeseen kuolleisuuteen. Seurauksia tulee, kun kommunikaatio terveydenhuollon ammattilaisten välillä katkeaa.

KIRJAAMISEN TULEVAISUUS

Kirjaamista voidaan helpottaa kätevästi mukana kulkevilla mobiiliratkaisuilla, joilla kirjaaminen tapahtuu heti hoidon yhteydessä. Hoitajan ei enää tarvitse rampata potilashuoneen ja kanslian väliä. Viive mittaushetken ja tiedon kirjaamisen välillä poistuu.

Mobiilikirjaaminen tukee hoitajien työnkulkua ja täydentää potilastietojärjestelmien ominaisuuksia. Potilastieto kulkee mukana mihin vain ja kirjaukset ovat muiden hoitoon osallistuvien nähtävissä jopa reaaliaikaisesti. Potilaan tarvitsema hoito voidaan aloittaa entistä nopeammin.

Mobiiliratkaisujen käyttö hoitotyön kirjaamisessa on kasvanut tasaisesti siitä saakka, kun älylaitteita on ollut saatavilla.

Yli

75 %

Suomen sairaanhoitopiireistä käyttää mobiiliratkaisuja.

MOBIILIKIRJAAMISEN HYÖDYT

- ✓ Potilasturvallisuus
- ✓ Hoidon laatu
- ✓ Työtyytyväisyys
- ✓ Kustannustehokkuus

LÄHTEET:

The impact of mobile handheld technology on hospital physicians' work practices and patient care: a systematic review

Productivity in NHS hospitals

Medanetsin asiakastiedot

MOBIILIKIRJAAMISEN HYÖDYT

Potilasturvallisuus	Eri tutkimusten mukaan virheelliset kirjaukset vähenevät 63-100 %, kun tieto kirjataan kerralla oikeaan paikkaan.
Hoidon laatu	Hoitohenkilökunnalla on enemmän aikaa potilaan tilan tarkkailuun ja tarvittava hoito voidaan aloittaa aiempaa nopeammin, mikä näkyy parannuksina hoidon laadussa.
Työtyytyväisyys	Hoitajat saavat keskittyä varsinaiseen potilastyöhön, joten vuorovaikutus potilaan ja hoitajan välillä kasvaa. Puuduttava manuaalisen kirjaamisen työvaihe poistuu. Nämä seikat vaikuttavat työtyytyväisyyteen positiivisesti.
Kustannustehokkuus	Iso-Britanniassa tehdyn tutkimuksen mukaan jo viiden minuutin aikasäästö per työvuoro voi saada aikaan 280 miljoonan punnan eli yli 300 miljoonan euron vuotuiset kustannussäästöt. Medanetsin asiakkaat ovat tutkineet sovelluksen aikaansaamia aikasäästöjä. 100 tunnin kuukausittaisilla aikasäästöillä per osasto Medanets-sovellus maksaa itsensä takaisin 8,5 kuukaudessa . Mobiiliratkaisujen käytöllä on myös välillisiä kustannusvaikutuksia, kun potilaan tarvitsema hoito voidaan aloittaa aikaisemmin ja haittatapahtumia sekä raskaita tehohoitojaksoja pystytään välttämään.

LÄHTEET:

Smith et al. 2009. Connected care: reducing errors through automated vital signs data upload. *Comput Inform Nurs*. 27(5):318–323.

Wagner et al. 2010. Comparison of the quality and timeliness of vital signs data using three different data-entry devices. *Comput Inform Nurs*. 28(4): 205–212.

Meccariello et al. 2010. Vital time savings: evaluating the use of an automated vital signs documentation system on a medical/surgical unit. *J Healthc Inf Manag*. 24(4): 46–51.

Fieler et al., 2013. Eliminating Errors in Vital Signs Documentation. *CIN*. 31(9):422-427

Lang et al. 2019. The Impact of an Electronic Patient Bedside Observation and Handover System on Clinical Practice: Mixed-Methods Evaluation. *JMIR medical informatics* vol. 7,1 e11678.

Nykyaikaisella teknologialla voidaan helpottaa hoitajien työtä ja samalla parantaa potilasturvallisuutta sekä hoidon laatua.

medanets
DIGITAL CARE & HUMAN TOUCH

